

СОН

V

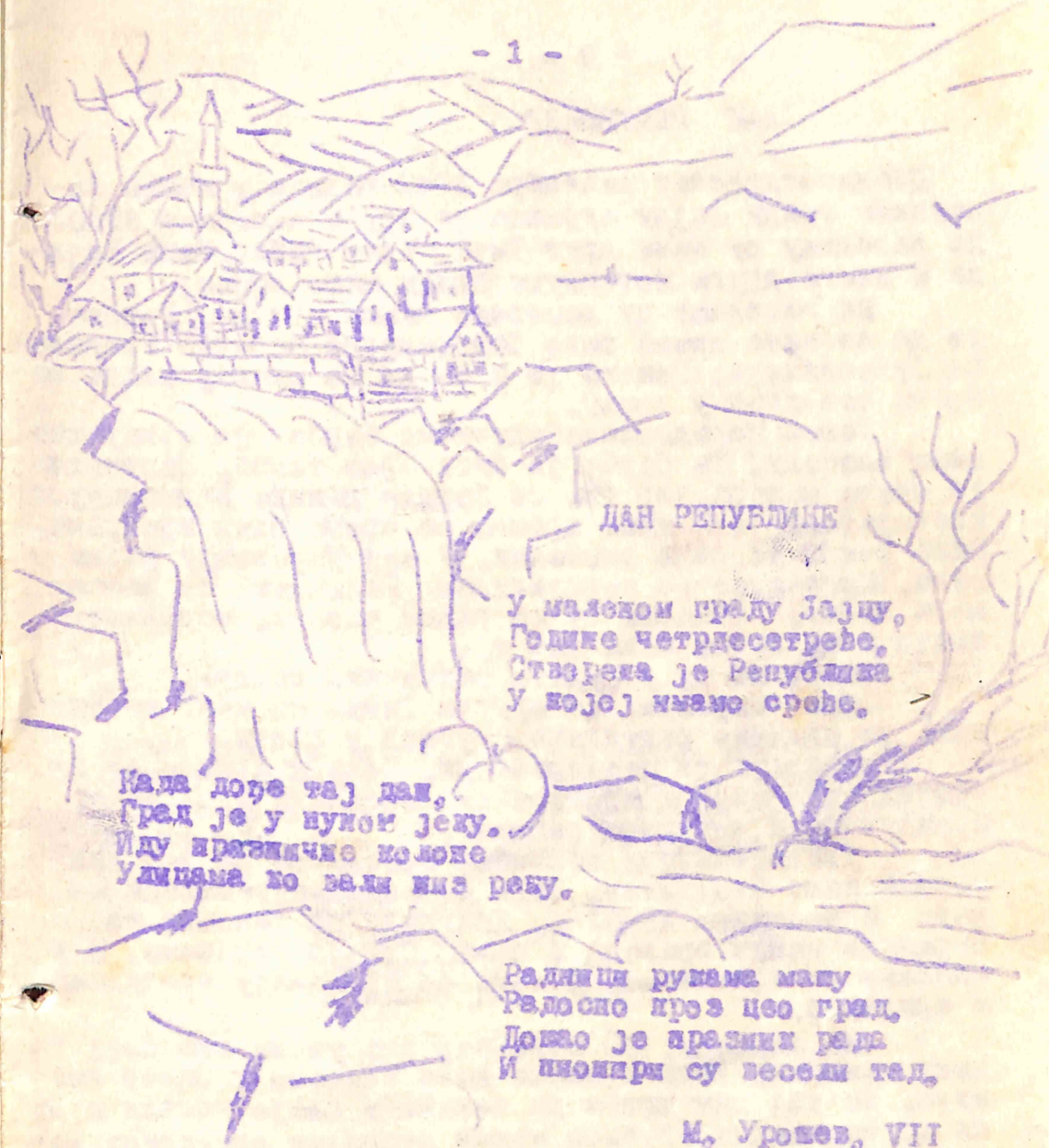
1957

ИЗДАЈЕ

ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА

Бранко Радисевић

Осмогодишња школа
Београд

ДАН РЕПУБЛИКЕ

У маленом граду Јазну,
Године четрдесетреће,
Створена је Република
У којој имамо среће.

Када дође тај дан,
Град је у пуној жељи.
Иду пратничке колоне
Улицама по вама низ реку.

Радници рукама мапу
Радосно през цео град,
Дошао је празник рада
И пионери су весели тад.

М. Урошев, VII

ДАН РЕПУБЛИКЕ

Двадесетдеветог децембра 1943 године у нашем босанском граду Јајцу одржано је друго заседање АВНОЈ-а. На заседању су били друг Тито, Иван Рибар, Мена Пизада и многи други истакнути брени наше земље.

На заседању су донесене важне одлуке. Решење је да се наша земља зове Федеративна Народна Република Југославија, Решење је и то да се старој влади за брчу повратак у земљу.

Таким Народнослободилачким борбе је извојевало себи слободу. Та борба је била врло тешка. Захтевала је много жртвовања, јер смо се борили далеко од својих кућа и родних места. Али ипак превазишли смо све препреке. Наша земља је сада слободна. У њој управљају радни људи. Изграђује се социјализам. Радничкиа се побољшава живот. Смањени су им радни часови, повећане плате и омогућен бољи живот.

Сабрани су у рукама радничких савета.

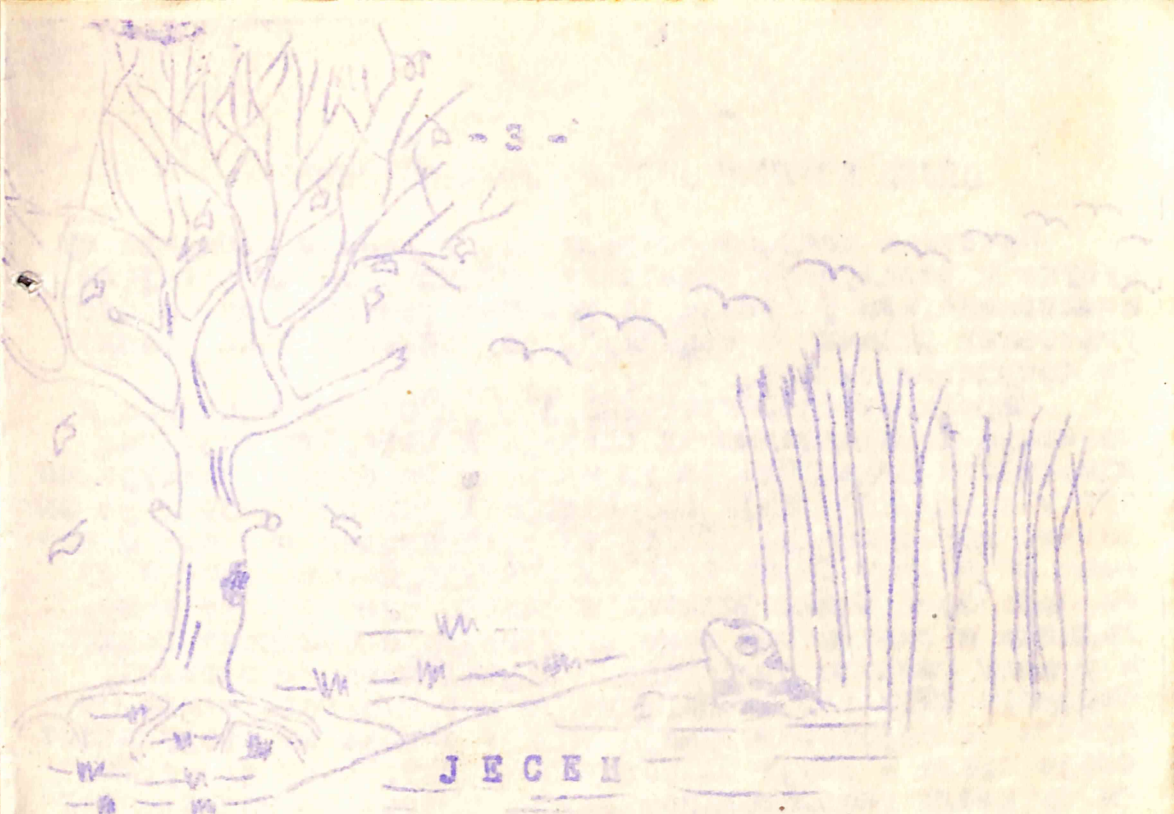
Наша партија са другом Титом на челу постигла је одличне резултате и глед у свету.

Развија се селопривреда. Селаци примењују агротехничке мере и приноси су неколико пута већи. И индустрија се много развила.

Двадесетдевети децембар прославља се као дан републике. Тада се објављују саопштења из рата и заседања АВНОЈ-а. Допишу се заставе на зградама наших градова и села. Све је уређено. И у школама се прославља. И тамо се одржавају предавања и приредбе.

Или, ипак, 29 децембар смо узели као свој велики празник. Тада приимамо нове чланове у Савез Инокира. На тај дан треба да покажемо своје успехе и да се на тај начин окупимо нашим старијим друговима који су се са другом Титом на челу борили да наша земља не буде белим, леним и заселим.

Љ. Милутиновић, VI

Ј Е С Е Н

Довио нам је јесен,
Свакога дарива
И птицама објављује
Да ће д.и.и зима,

А птичице младе, младе
Сметају са гране
И окупљају све прилике
За те хладне дане.

Набави тихе гласа,
Па набава каже:
"Смислите се сада,
Роде вас још траже".

Б. Брени, VII

ОДЈЕК ВЕЛИКОГ ОКТОБРА У НАШОЈ ЗЕМЉИ

Почетком двадесетог века као и раније избијале су рубуне и револуције угњетених радника. Оне су остајале неавршене. Али у Русији је коначно доведена до победе угњетених радника и сељака. Од тог великог дана прошло је четрдесет година.

Царска Русија, Сиромашна, јер је народ сиромашан и до краја искоришћаван од спахија и цара. Али није био сам. Велики Лењин био је уз њега. Он га буди и указује на пут у нови живот који ће остварити борбом. Говорио је на разним скуповима. На тај начин организовао раднике и сељаке за велику борбу која их очекује. Царске власти су га прогониле. Стаје радника и сељака било је све теже. Радници и сељаци све више су уишавали праведност Лењина и у њему гледали свог вођу. И најзад чина се предјела. Фебруара 1917 године свргнут је цар и његова влада. Отпочела је борба, револуција радног човека за своју власт своја права и своју слободну отаџбину. Успех је ту. Многи су хтели необразованом радном човеку да подвале као Керенски и други, а нарочито они из капиталистичког тabora са запада. Ни белогардејци, ни "добровољачке трупе са запада" нису угушиле борбу народа за своју слободну земљу. Народ је јачи. Победно је.

У овој великој борби учествовали су многи наши радни људи. Они су били послани да угуше борбу радног човека. Али то нису učinили. Пришли су својим друговима, јер су и она поклекла, експлоатисани и неугледни радници и сељаци. Познати су хероји и руководиоци Великог Октобра које је дала наша земља - Алекса Дундич и други.

Прошло је много година од овог догађаја. Наши народи пошли су путем народа угњетене царске Русије. Дошла је 1941 година. Капиталистичка Југославија пропада. Почине велика борба наших народа. Имало је тешко али је земља ослобођена. Стварана кроз многе године борби и патњи најзад је рођена нова Југославија.

Нема нишан спомен на Велики Октобар у нама и свим радним људима света.

Милутинов Јивана
уч VI-1

ВЕШТАЧИМ ЗЕМЉИН САТЕЛИТ

Накмо је то чудо?
Шта се то догара?
Као да се нешто
у васкони пада.

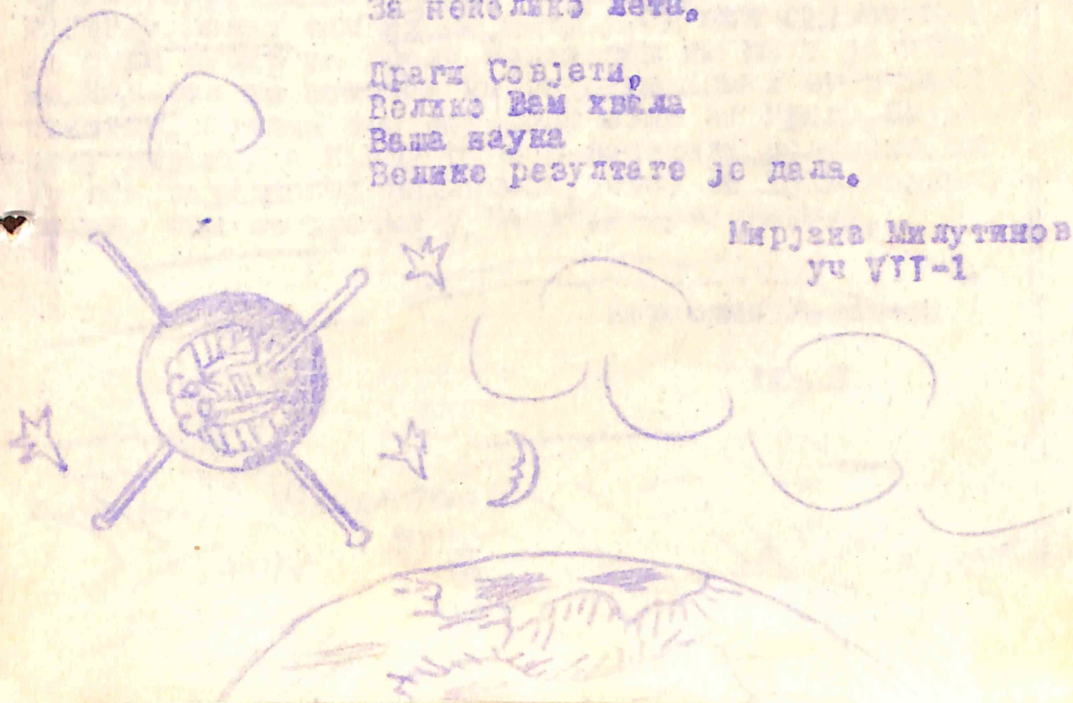
То су совјетски научници
Свемир узнемирили.
Вештачки земаљни сателит
Они су пустили.

Свемир неће бити
Више нешто тајно.
О њему неће знати
Само сунце сјајно.

Наука тамо продира
Наука нама света
На Месец ће се отићи
За неколико мата.

Драги Совјети,
Велико Вам хвала
Ваша наука
Велике резултате је дала.

Мирјана Милутинов
уч VII-1

МОСКВА КРАЈЕМ XII ВЕКА

ЦРЕПАЉСКИ СТАНИМИР

VII-1

ПРИЈАТЕЉ МОГА ДЕДЕ БИО ЈЕ У РУСИЈИ

Пре Првог светског рата Банат, као и многи други наши крајеви, био је у саставу Аустро-Угарске монархије. Кад је почео рат Срби из Баната морали су да пођу у борбу против Русије. Али при првом додиру с Русима они се предавали. Одвођени су у заробљеништво и растурани на рад по целој Русији. Пријатељ мога деде, чика Милош, био је у азијском делу Русије. О Октобарској револуцији ово ми је испричао:

- Кад су 1917 године руски радници подigli револуцију против капиталиста желео сам да им помогнем у томе. Уралска група побуђених радника била ми је најближа и ја сам решио да се њој прикључим. Морао сам зато да побегнем од газде код кога сам радио. То је било тешко.

Једног дана у зору покушао сам. Кад је газда приметио да ме нема, обавестио је војску. Знао сам да је пошлата наоружана патрола. Мислио сам кроз шипраг код неке патроле није обишла. На врху брда војници су ме поделили. Пазили су на сваки путањ. Цео та дан нисам се усправио али пуцао сам све даље.

На једној пољани нашао сам два маланина који су чували неколико оваца. Врло су се уплашили и хтели су да побегну. Молио сам их да остану. Од њих сам сазнао да је отац рудар на Уралу. Рекао сам им да и ја крим пуцају на њих. Кад сам им показао на војнике одмах су рекли да не могу да побегну. Заједно смо потерали овце на Уралу. Војници као и нису дирани. На Уралу су нас дочекале радничке страже. Ту сам, заједно са радницима, остао до 1919 године. После те године сам се вратио у Банат, у Југославију.

Борислав Уљмански

IV-3

ЦРНОГОРОСКИ РАТНИК

Марков сајет

НАША ПРВА ГОДИШЊА СКУПШТИНА

Прошло је скоро годину дана од дана оснивања наше бачке задруге "МЛАДОСТ". Дана 24 новембра састали смо се сви млади задругари да заједнички поразговарамо о нашем раду и успеху.

Било је леп јесен дан. Улицом су ишли весели млади задругари. Чула се песма. Задругари су разговарали о ономе што треба да наму на скупштини. Приближавају се иницијали на којој савесно лепирају иконографске заставе. Дочекује их весели нагор другова и другарица који су пре њих стигли. Ево, долазе нам гости. Дошли су делегати младих задругара задруге "БУДУЊНОСТ" из Старчева, иницијатори из Пакчева - другарица Рука Томаш и друг Брано Миливојчев, наш чини Брано. Топло смо их поздравили и увели у нашу највећу учионицу свечано уређену за нашу скупштину.

Најзад, дошао је час почетка наше Прве годишње скупштине. Најпре је предложем дневни ред од стране председника задруге Удовичић Милисав. Он је усвојен. Затим је члан Управног одбора Урошев Васа поднео годишњи извештај. Пре овога изабрано је радно претседништво. После извештаја многи чланови наше задруге говорили су о раду, успешности и пропустима у раду наших задругара. Ту је и следећа тачка: бирање новог Управног одбора и давање разрешење старом Одбору. После дискусије, која је била врло жива, предлог кандидатуре Комисије је усвојен и нови Управни одбор је изабран. - Овим је наша Прва годишња скупштина завршила свој рад.

На крају је приређен пријем са закуском за госте и све задругаре.

Овај дан остаће с нама нама младим задругарима дуго у сећању, јер то је наш први корак на путу нашег развоја. Она нам указује на будући наш рад у друштву које води бољом путу - СОЦИЈАЛИЗМУ.

ЗАДРУГАР И ЗАДРУГАРИЦА

тачке задруге

"МЛАДОСТ"

ЈЕСЕН

Јесен стигла
Жуто лишће пада
У виноградима
Сад веселе виада.

Грозде сатио
Миљина је брати
На сваком грозду
Око ти мера стати.

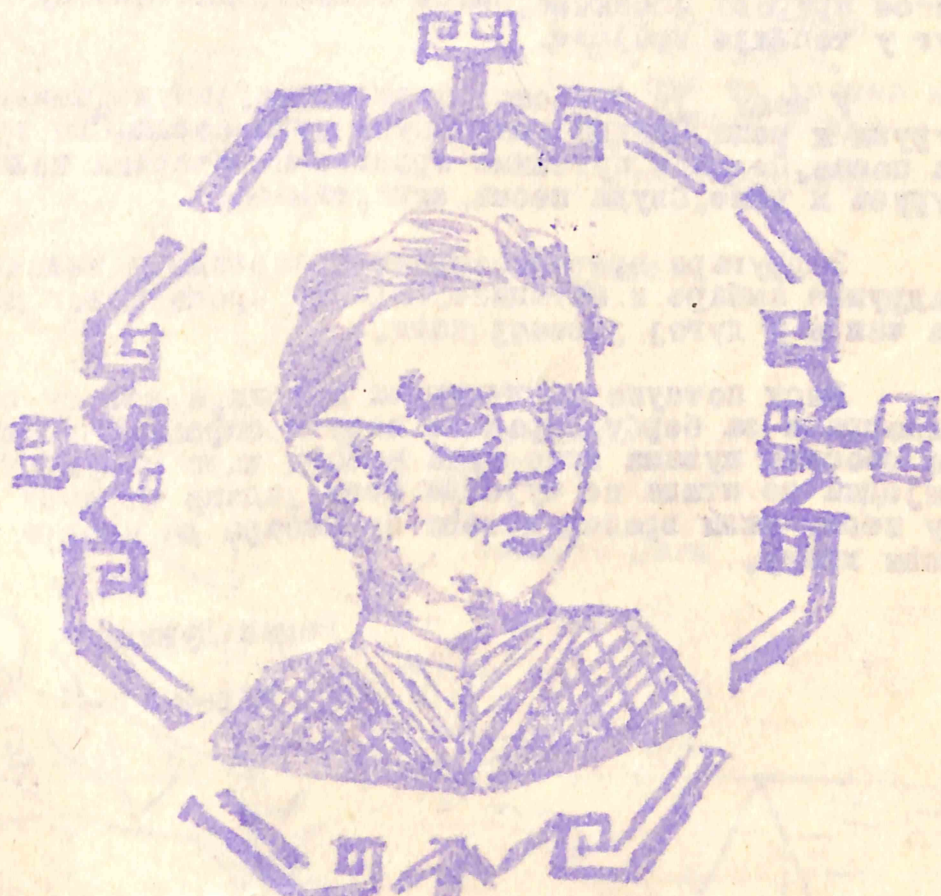
Свака таква јесен
Плодове нам даје
Свака мила јесен
Пуну нам одаје.

Милутинов Милан
VI

НАЈА ПРВА ГОДИНА СЕПТЕМБРА VI

СИМЕОН ГРЕГОРЧИЧ

Милутинов Милан
VI

ЈЕСЕН НА СЕЛУ

Стигла јесен. Листови почињу да муте и опада. Тра-
ва је увенула и пожутела. Над нашим главама вишу се
велики и црни облаци. Тек што се почне да пада киша. Цео
на се природа изменила. Птице селнице одлетеле су на
југ у топлије крајеве.

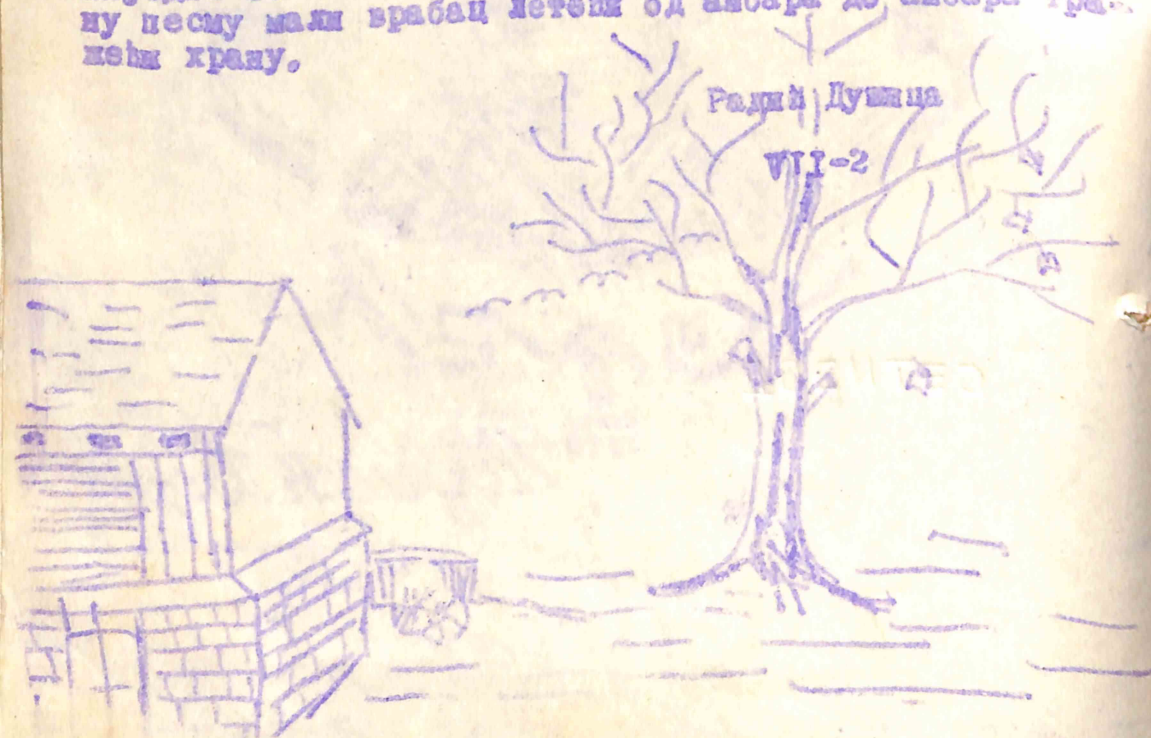
У пољу је све стигло за брашно: јабуке, чамве, ку-
курузи и репа. Селаца имају пуне руке посла. Сви ку-
ра посло. Селским путевима пролазе натоварена кола ку-
куруза и репе. Свауда песма, виша, галама,

Задругари превозе обраде производе у велике
закружне амбаре и магацине. Ради се преко целог дана
на чап и у дугој јесеној ноћи.

Нису потпуно ни кукурузи обради, а већ су стигли
виногради за бербу. Бурад се перу и спремају за вино.
По селским кућама грче пун амбари жита и кукуруза.
Ниједна се птица не чује да пева; једине цркакне тун-
ну песму мали врабац летећи од амбара до амбара тра-
жећи храну.

Радни Душана

VII-2

ЗАГОНЕТИ

I

Није Месец, није звезда
Ни планета није
Нешто вентачко је
Оно Земље лети
За извесно време
На коју ће доћи,

II

Корисна за никога није
Нешто сиротинско
У кој се крије,
Када она се висине пада
Много света умире
И страда,
/веном много/

Милутинов Мирјана

VII-1

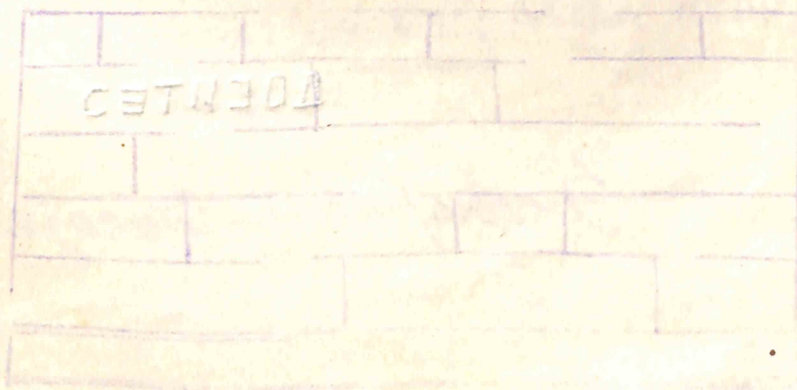
Једно мало, друго мало
Под бури јуноло.

Алексан Олга

VI-1

ЛАБИРИНТ

ПОМОЗИТЕ ЗЕКИ ДА ДОЂЕ ДО

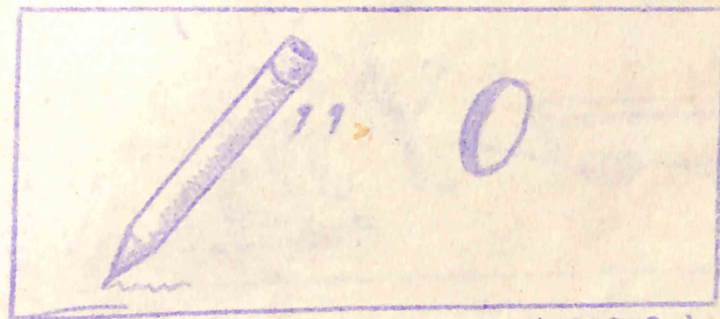

"ИДУЋ УЧИ У ВЈЕКОВЕ ГЛЕДАЈ"
(ДОСИТЕШ)

Зафировић Свасоје VII₂

РЕБУСИ

(ОД ОГО)

Богданов Мира VII

(САВЕТИ)

МИЛУТИНОВ МИРАНА
VII₁

РЕКА У ОРБИЈИ

